

విరులా-వారసులూ

శ్రీ మునివల్లె రాజు

కోటిలింగం కావిడిపెటె మీదున్న ఏకండువాగో పెట్టెవిడ పరమకొన్ని దుమ్ము దులిపి, లోపలినుండి మహతలైనా మాయని పెట్టా పురంపట్టు త్తరీయం తీశాడు. ఆ జరిఅంతుల పట్టు త్తరీయం యిప్పటిదిగాదు. పెళ్ళి నాటిది. పెళ్ళిమాత్రం యిప్పటిమాటా? పదహారేళ్ళయింది.

అప్పుడోవేసిన కలరావుండల వాసన గుమ్మునొట్టి కోటిలింగం మళ్ళీ పెట్టె మూతవేశాడు. అంగులో యీ పట్టుత్త రీయం ఒక్కటే విలువైనవస్తువు.

తాయారమ్మవచ్చి "ఎక్కడికి?" అని ప్రశ్నించింది.

కోటిలింగం భార్యమఖం చూడకుండానే—"అగుగో, ఆమాటే అడగొద్దన్నా నిన్ను. అడక్కపోతే నేను చెప్పమా? అగుగుగోనే హంసపాదు జెవతావు. తాలాకా పోతున్నాం—మన పేటవాళ్ళ మంతా కలిసి. తాసీల్లాగుదగ్గరికి. సరేనా?" అని పులరుతువు సమాధానం యిచ్చాడు. అతని కళ్ళు లోతుగావున్నాయి. అంత పొడుగుగూడా మఖం చిరుచెయిబలు పోసి వున్నది.

"నిద్దల తుమ్మింది. కొంచెం తాళిపో. గంజి కాస్తున్నా. కాస్త తాగిపోతావా?"

కోటిలింగం మాటాడక కావిడిపెటె మీద కూచొన్నాడు. మరుక్షణంలోనే బయటనుండివచ్చిన నూలుసత్యం కేక విని తుగ్గున లేచిపోయాడు.

చేతిలో ఆవిడ్లవస్తున్న గంజిగిన్నె పట్టు కొని గజపలలో నే ఆగిపోయింది తాయారమ్మ.

ఊరింకా నిద్దలేవలేదు. పనులేని కాల మని తాపీగా విశ్రాంతి తీసుకొంటున్నది. నూరోద్దయమై అరగంటకూడా దాటలేదు. మిగతావాండ్లను పిలుస్తూ నూలు సత్యం వినాయకుడి సందులోకి వెళ్ళి యింకా రారేదు.

ఈ నూరోద్దయానికి అర్థమేమిటి? నిత్యమూ, ఎల్లెడలా, ఖండా ఖండాంత

రాలూ, నదీ నదాలూ, లోయల్లో, తోళ్ళల్లో, కొండల్లో వుదయించే యీ తూర్పు కిరణాలు యివ్వారే యంత ఎట్టగా ఎందుకున్నాయి? ప్రతిచోటా, ప్రతి దినమూ, ప్రతిజీవీ అనుభవించే ఉదయమూ, అస్తమయమూ—ఊరికంతకూ ఒక సామాన్య సంఘటనే గదా? కాని తనకు? కోటి లింగానికి? ముగ్గురు బిడ్డల తండ్రి కోటి లింగానికి? మామగారు పేదర్ అవుతానని పెల్లి నాటినుండి ఆశల రహస్యపు కలల మెత్తటి పూసెజలమీద నిద్రించిన—చేనేతి పని వాడు కోటిలింగానికి? చేనేతి సంఘం రాక ముందు "నాలెవాడు", మొదటి దశలో "పద్మశాలి" యిప్పుడు అందరు మోతుబరై గైతులవలనే ఒక వృక్షయిన "కోటిలింగా నికి" - యిది సామాన్య సంఘట నెట్లా అవుతుంది? పాడుబడి మూలనుండి దిక్కు లేక, నోరులేక, నిశ్చే బ్బ జేవతలా గా దుఃఖించే తన మగ్గం దృశ్యంగాదా యీ బాలనూర్ముడి లేతకిరణ ప్రంబాలి? వారం కోజలనుండి బియ్యపు మెతు కెరగని తన భార్య కుంకుమపొట్టు ముఖంమీద అదృశ్యమై, దృశ్యమై, దోబూదుటాడే దైవ్యకౌతలగాదా - యీ వుదయ తేజస్సు మేల్కొలుపు? తరతరాలనుండి నిలిచిన మగ్గులుంట్లో పుట్టి, నిండు గుడ్డకు నోమ కొని తన ముగ్గురు బిడ్డలకు యీ భానుడి వుదయం కొత్తిపగటి దుస్స్వప్నంవలె నిలు సుందిని తనకు తెలియదా? తెలుసు, తెలుసు, కాలం మారింది, నూర్ముడు మారాడు, తన వేసిన ఖుద్దిరుపంచలు మారి నవి; తన రంగురంగుల చీరల జిగి నగిషీలు మారినవి; జరిలు, కడుపులో జ్వాలలు, మానవులూ, మనసులో ఆశిలూ, కండలూ, కంటిమీది కుసుకూ - అన్నీ మారినవి. కాని యీ వుదయం నిలిచేవుంది. యిక అస్త మయమూ రాబోతుంది. యుగయుగాల ఆకలి నెత్తురు గుడ్డలివి. ఉదయమూ, అస్త మయమూ, మానవుల ఆకలికి కొలమానాలివి. నూలు సత్యం కేకలు వినబడుతున్నవే గాని యింకా తిరిగిరాలేదు.

మాడుసార్లు కాంగ్రెసులో జైలుజీవితం అనుభవించి వచ్చిన శ్రీ రాములు గారితో చెబుతున్నది గురూ, కోటిలింగాన్ని చూసి దగ్గరికివచ్చాడు. శ్రీరాములుగారి ఆశీర్వాదన బలంవలనే, యీ ఒక్క రాజకీయ బాధితుకే ప్రోద్బలంవలనే - చేనేతి సంఘం మెమో రాంపం తియారయింది. మతా రాజకీయ వేత్తల ప్రాపుకు, మోతు బరైకు మిలు గార్ల మాపుకూ కొరగాని శ్రీరాములుగారి నిత్య దీప్రదనారాయణ వాతావరణపు చావు లేని ఆశీసుండ్ల-యీ చేనేతికార్మికుల ఆకలి యాత్ర తాసీల్లారును మాడబోతున్నది.

"ఎనుమ్కారమండీ, పంతులు గారూ!" "సుభస్య శీఘ్రం" అని శ్రీరాములు నవ్వాడు.

"సత్యంకోసం మానున్నాను. వాళ్లం దర్నీ పిలవబోయాడు."

"సత్యం ఎదురవుతుంది. సత్యం జయించి తీరుతుంది కోటిలింగాం."

"పెద్దల. తమరెప్పుడూ యిట్లానే అంటారు. మీ ఆశీర్వాదనం."

"ఇగుగో మరిచిపోయేరు గనక, బ్లాకు మార్కెటు చేస్తున్న మామగారు పివ్వసంగతి గూడా చెప్పండి మళ్ళీ నిన్ను పేపర్లో 40 వ నెంబరుకు గూడా ధరి పెరిగిందని చదివాను. నే నిచ్చిన లిష్టున్నదా పోయిందా?"

"ఎంతమాటన్నారూ? పోవటమా?"

పోదుపోదు; ఆకలి వున్నంతవరకూ, ఆశిలు మిగిలినంతవరకూ పోదు.

సలభై ఏకే ముగ్గుబులుయిన తలతో నడిచిపోతున్న యీ సన్నని కేశభక్తుడు అసత్యంలో సత్యాన్ని, హింసలో అహిం సను చూడగలడు. అన్యాయంలోనుంచే న్యాయం ఉద్భవిస్తుందంటాడు.

సత్యం ఎదురుగాదా? ఈనాటికి తన ఆకలి సత్యం. ఈక్షణాన తన ఆశిలు సత్యం. ఈ ఘడియన వుదయం సత్యం. ఏమోకా ఎవరుచూశారు? ఆయనకు, ఏ అన్యాయం చేయని ఆయనకు, ఎన్నడూ అబద్ధమాడని ఆయనకు, ఆయనకు తెలిదా? తన తుదా

ధర్మం నుండి రామరాజ్యమే రాగూపదా?
ఎందుకు రాగూపదా?

* * *

చెన్నకేశవస్వామి దేవాలయపు అరుగుల మీద అప్పటికప్పుడే సాంబయ్య హోటల్లో తిని త్రాగి, త్రేన్వివచ్చిన పెద్దమనుషులు చేరారు. గుడి మంటపం వెనక పాతగదుల్లో వుంటున్న రామానుజయ్యగూడా తంబుర మీద పాటలుబాడి ముగించి కాషాయ బంగారీ చుట్టకొని బతుతుకు వచ్చాడు. రామానుజయ్య కోటిలింగం గురువు.

“వెళ్ళొస్తాం తాతా” అని ముందుకొచ్చి నిలబడ్డాడు కోటిలింగం.

సగలబోసి నోరువిప్పి కన్నుడెప్పు తెలుగులో. “నేనూ భద్రాద్రి బోతున్నా గదా?” అన్నాడు రామానుజయ్య.

“మేము రేపేవస్తాం. నువ్వెళ్ళేది వచ్చే వారమే గా.”

“కాదులే. నడిచివెళ్ళామని అనుకొన్నా. నువ్వుంటే రేపే బయలుదేరుదును. నువ్వొచ్చిందాకా వుంటానులే.”

“మరి వెళ్ళిరమ్మంటావా?”

“సగ్గురు కలాక్షం.”

అందరికన్నా వెనకనడిచాడు గుంపులో కోటిలింగం. సత్యం అడిగాడు—“వెళ్ళి కొడుకు దిరుసు బనాయించినావే?” అని సవ్యూతూ. ఆ మాట నిజమే. కోటిలింగం యీ పలు తిరీతుం పటుమని పదినాగ్గు గూడా జేసుకోలేదు తన వెళ్ళికి, తర్వాతి సత్యం వెళ్ళికి, మళ్ళీ చేనేతి సంఘం మొదటిమీటింకనాశు, తిరిగి యిప్పుడు. ఈ కండుశామాస్త్రే కోటిలింగానికి ఆకలి బొతుంది; ఆశలు పుట్టుకొస్తయ్. నూడురు ఓవర్ భుజంమీద వుండవలసిన వుత్తరీతుం, చేనేతి కార్మికుడి చిరిగిం బనీను వీపు కప్పు తున్నది. ఆకలినుండి ఆశకు.

2

తాలూకా యాత్రకు గొంపత ఆశతో వెళ్ళాడు అంతా. ముఖ్యంగా కోటిలింగం. ఆకలియాత్ర సజీక మీద నే సాగింది. దాదాపు నలభైమైళ్ళు. దారిలో కోటిలింగం ఎవరితోనూ మాట్లాడలేదు. అందరూ చిదనూబలు తెచ్చుకొని, మధ్యలో ముంభావిదగ్గరో, పుల్లవైకుంఠినో తినేశారు. గొంపరు జెండాలు పట్టుకొన్నారు. సత్యం వంటి కుర్రవాళ్ళు పాటలుపాడారు. ఆకలి వుండదనీ, ఆహారం తర్వాతి సుఖముఖ్యుననీ, గుడ్డనేవీవాడికి తిండి పెటమనీ, మంచినోబా లొస్తాయనీ, నుగ్గాల మారుపలుకుతాయని యీ మానవుల పాటలు. కోటిలింగం శ్రద్ధగా విన్నాడుగాని వాళ్ళతో గొంతు కలపలేదు. మూగనోసు పటిస గృహస్తువల

తాలూకా పోతున్నాం - మనపేట వాళ్ళమంతా కలిసి తానీలూరు దగ్గరికివచ్చేనా.

నడిచాడు. దాహమేనదోబ నీళ్ళుతాగాడు. అతిని హృదయం రామానుజయ్య మెదిలాడు. అతిని మనస్సులో శ్రీరాములు కదిలాడు. అతిని తలపులో తాయారమ్మ తారట్లాడింది. పొద్దున్నే ఎందుకుతిట్టాడు. పిచ్చి తాగారు? ఏమన్నది? పరిణతివెందిన ఆతి ఆకారంధరించినట్లున్నాడు కోటిలింగం. ఎవరితోనో మాట్లాడి యీ దివ్యస్వరూపాన్ని చెడగొట్టడమా? ఒక్కమాటతో, వృధా సవ్యూతో, ఒక్కనాలిక కడవితో, రామానుజయ్య సగ్గురు కలాక్షం, శ్రీరాములుగారి సత్యస్వరూప

సాక్షాత్కారం, తన డోహల రామరాజ్యం మాయమై, తిరిగి కనబడక, ఈఅనంతయాత్ర వలనే తిప్పలు పెట్టి, వెతలలో చీకటిలో, ఆకలితో ముంచి పోడేనో? ఈ మానం యీ తపస్సు, యీ ధ్యానమహిమ వీళ్ళకు తెలియను. తను వీరిలో చేరలేడు. వాళ్ళ ఆకలిని తను పంచుకోగలడు; కాని తన వేదాంతాన్ని వీళ్ళో? తాలూకా వస్తుంది; గలుపు యిసిక; దానితో తమాశీలుదారు; తను మెమోరాండుం; కోర్కెలు; హక్కులు; విన్నపాలు. మళ్ళీ తన నూలుకట్ట పాతనరకు దొరుకు

పెదిమలంకచూసి ప్రార్థనాభావంతో కళ్లు మూసుకొన్నాడు.

3

తుంది. బహారులో తన చీరలధరలు తిరిగి నిలుస్తవి. తిరిగి బియ్యం కొనవచ్చు. మళ్ళీ భాకుమార్కుట్టోయింటిచుట్టూ తిరిగి కాళ్ళు పట్టుకొనకుండానే తనకు మాషర్ వీవరు పడులిస్తాడు. తన మగం తాకట్టుపోతుంది. తన మగం మారుపలికి మూడ్లాడి, పాటబాడి, పిల్లల పాటనింపుతుంది. పడుగులు చేసేందుకు, పేకలు పోసేందుకు - తను మాణిక్యాన్ని, చెంగ మృను మళ్ళీపిలిచి పనిచూపిస్తాడు. దేవుడు మేలుచేస్తే, వచ్చేయేడు తను గూడా భద్రాద్రియాత్ర చెయ్యబోతాడు రామానుజయ్యతోపాటు. పెద్దవాడికి వడుగు పోగు పేసి, కందికట్ట శ్రీరాములు పంతులుగారికి, (ఆరీద్రబ్రాహ్మణ్ణి పిలిచి) తాంబూలం యిప్పించి, పిల్లవాడిచేత పం దల చావు గూడా పెట్టించాలి.

కళ్ళు తెరిచాడా - యీ స్వప్నం నశించ వచ్చు. నోరు కదిపాడా - యీ స్వప్నోకం నుంచి భూలోకానికి పతనమైపోవచ్చు. తను చూడడు. తను మాటాడడు. తనది ఆకలి. తనది ఆశ. తనది స్వప్నం.

తాసీల్దారు రెండుగంటలై బంగళానుండి బయటకురాలేదు. యాత్రకులందరూ జీడి మామిడి చెట్లకింద ఔతాయించారు. ఎంపి వలమల మాడ్చుతున్నది. ఇసుకనేల కొలి మిలో ఇనుమువలె కాలిపోతున్నది. కాని తాసీల్దార్ రాలేదు.

యస్. జి. వోల సమైక్యలో తనుకు జీతం ఎక్కువ కావాలని, తను బిడ్డల చదువుకు రక్షిణి కావాలని, తనుకు వుచితవైద్య సౌకర్యాలు అమరాలని కోరిన యీ తాసీల్దారును - యీ ఆకలి యాత్ర ఎందుకు కదల్చలేదో! నాలుగు డబ్బులు కూడబెట్టుకొని గ్రామస్థుల సౌఖ్యాన్ని దగ్ధంచేసే ముతావాది రైతు మోతుబరవలె, నాలుగు మిడిమిడి యింగ్లీషు ముక్కలు చదివి చేయవలసిన తన ప్రజా సేవను మరిచిపోయే యీ చిన్న అధికారి గూడా - యీ దేశంలో దైవాంశ సంఘా తుడే. గ్రామోద్యోగులు, తనవలె, ఎక్కువ జీతం కావాలని కోరినప్పుడు, వాళ్ళందరూ కుట్రదారులని రిపోర్టుచేసిన అధికారే చివ రకు సత్యం యింకా నలుగురు చదువుకొన్న వాళ్లు ముందుకువచ్చి ఇచ్చిన మెమోరాం డాన్ని చూచాడు. నిశ్శబ్దంగా నుంచొని తన కడుపులోని పేనుల దీనారావాన్ని నిర్లక్ష్యం చేసి, తను మనిషిగా మాకైతట్లు నిలబడి కోటిలింగం - యీ వర్తమాన దృశ్యాన్ని చూసలేదు. సత్యం ధైర్యంగా గబగబా తను కోర్కెల్ని వల్లించాడు. ఫలాని ఫవాలివార్షి నూలులో బ్లాకు మార్కెటు చేస్తున్నారని, వచ్చి విచారించ మని అంతమంది మందూ కోరాడు. దేశ నాయకులు పేటకువచ్చిన బ్రిటిష్కోజుల్లో అంతమంది పోలీసుల ముందు తను వడికిన ఖద్దరు నూలుదండల్ని వాళ్ళ మెడల్లో గర్వంతో, ధైర్యంతో, సంతోషంతో వేసిన ఆ కోటిలింగం మే తన మానప్రతాన్ని తనే భంగపరచలేక నిస్సహాయుడై అక్కడ యీనాడు ఆ ఊణంలో గూడా నిలిచాడు. కొందరు నినాదాలు చేశారు. కొందరు తమ సంగతులు గూడా వినిపించటానికి ముందుకు దూకారు. కొందరు పోలీసుల వంక మాస్తూ నిల్చుండిపోయారు.

తాసీల్దారు అంతా విన్నాడు. “మీ కాయితం పైకి సంఘతా” నన్నాడు. గంజి కేంద్రం సంగతిగూడా రాస్తానన్నాడు. తన చేతిలో ఏమీలేదన్నాడు. “ఏమీ లేదా?” అన్న ప్రశ్న బరువై కోటిలింగం మనస్సులో పది నార్లు మారుమోగింది. కాని కోటిలింగం కదలలేదు. తాసీల్దారు

“తపస్సు ముగిసింది. ఇక దేవుని వరం కోసం వేచివున్నా న” న్నట్లయినది ఆకలి యాత్ర ముగింపు. బాపట్లనుంచి తిరిగి వస్తూనే కోటిలింగం రామానుజయ్య నువం ముందు ఆగిపోయాడు. అతను ఆకలి సంగతే మరచిపోయాడు. సత్యం బలవంతంవొద నిన్న తిన్న యిడ్డెస్టు, కాపీసూత్రమే రెండురోజుల ఆహారం.

రామానుజయ్య ఆమడపు ప్రమిదె వెలి గించి - “నా ప్రయాణం ఆగిపోయింది. వచ్చేవారమే వెళ్తాను. నడిచి కాదు. రైలు బండి” అన్నాడు కోటిలింగం వంకతిరిగి. రామానుజయ్య ఎప్పుడూ కోటిలింగం దారిద్ర్యస్థితినిరించి ప్రస్తావించడు, ప్రస్తా వించలేదు.

వడదెబ్బకు, ఎర్రదుమ్ముకు, నిన్నటి నుండి వుపాసిస్తున్న మానముద్రకు జేసురు బడి వింతవెలుగుతో కప్పుకొన్న తన ముఖాన్ని, అక్కడి మంతనశ్శతో కడుగు కొని, కోటిలింగం నడుముకు కట్టుకొన్న కొలాయిగుడ్డతో తుడుకుకుంటూ -

“అడవిటి తాతా! నేను రాగానే వెళ్ళుతానంటి?” అని మారానుజయ్య కళ్ళి ల్లోకి ఆచ్ఛర్యంగా చూశాడు.

తాత బుగ్రమీద ముసుగు తొలగించు కొని, ఒక్క ఊణం మాట్లాడక శిష్యుడివం కనే కళ్ళునిలిపి ఆవులింపినాడు. ఆ ఏక ఊణపు నిశ్శబ్దం ఆని కాలాలనుండి, అనాది యుగాలనుండి, అనంతమై, అఖంపమై, నిర్విరామమై సాగిన మహా మానముద్రగా, భయంకర వేదనతో, రహస్యగర్భితమై కోటి లింగానికి కనబడింది.

“తా...తా!” అన్న అతని పెదిమల వణకుకు ప్రమిదె కొండెక్కినది.

ఎవరిముందు తానుకూర్చున్నది? ఎవరి తాత? కన్నుడవుయాసతో తెలుగుమాట్లాడే యీ రామానుజయ్య ఎవరు? యోగి వేమున ఆవతారమా? వీరబ్రహ్మణి గారి కాలజ్ఞాన దివ్యదీపికా? కబీర్ దాసుడా? సిద్ధిదా? జీవనసూచిపొందిన మహాయోగిపుంగవుడా? ఎవరి రహస్యవాది? ఏమిటి ఆది అంతూలేని మానముద్ర? కోటిలింగం అప్రయత్నంగా చేతులుజోడించినాడు. అతని ఫాలభాగం పై ముచ్చెముటలు పోసినవి. ఆ చీకటిలోనే ఆరిపోయిన ప్రమిదెనుండి, కొరిడికట్టిన వల్లినుండి రహస్యవాసవచ్చినది. మెలగా భయంతో ఆ అవ్యక్త తమస్సులో దానినే ఆఘ్రాణించి వేచివున్నాడు కోటిలింగం.

(53 వ పేజీ చూడుడు)

అబల సుధ
 త్రుకుసుమ వ్యాధులు. అలం హామి, ఋతుబద్ధము, ఋతుకౌల, ఒడిదనోపులు, తలనొప్పి, గుండెదడ, కాళ్ళ లాగుడు, మనస్వీమి కము లేకపోవుట, విద్రవట్ట కుండుట, నడుమునొప్పులు, బలహీనత, మలబద్ధము, హిస్టిరియా మొ॥ హరించును. **సీసారు. 3/- వి. పి. రు. 1/-**
ఇండియన్ మెడిసిన్ వశాన్
 లక్ష్మీ టాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.

కేకముల సాందర్భాధి వృత్తికి
కాప్టర్-కుసుం
 ఇష్టమైన సూనిలో నానదిట్టము
 సుగంధి దర్శకకణ మలామి
సాంటలెలక్స్
 మరద, గళ్ళలు, కాట్ట, మెటిమలకు
వైమలీలా
 ప్రసిద్ధమైన పుస్తక ఆవిష్కరణలు
నంజుగూడు-పండ్లపాడి
 హ్యాండ్లీ దారి
 నమ్మకమైన 60 ఆయుర్వేద ఔషధములు.
 ఏజెంట్లు : యు.వి.బి.కె. కారవరం,
 54, బందరువీధి, మద్రాసు-1

★ కాలక్షేపం ★

వీరులూ, వారసులూ

(8-వ పేజీ తరువాయి)

వులు పిల్లలను పంపించే వారుకారు. కిరస్తానీ మతంలో తమ పిల్లలు చేరిపోతారని భయపడేవారు. అటువంటి పరిస్థితిలో మిషనరీ తెల్లదొరలు తమ బడికి వచ్చిన పిల్లలకు తీతంలేకుండా చదువు చెప్పడానికి ఆశపెట్టేవారు. పిల్లలకు తామే పుస్తకములు కొనిపెట్టామని కట్టుకొనుటకు బట్టలుకూడా యిస్తామని వాగ్దానంచేసి, ఆకర్షించి ఆ విధంగా విద్యాధానం చేసేవారు. తమవద్ద చదువుకొన్నవారికి పెద్ద ఉద్యోగాలు యిప్పించేవారు. అంతేకాదు. కిరస్తానీమతం పుచ్చుకొన్నట్లయితే, ఇంకా పెద్ద ఉద్యోగాలు యిప్పించి, "ఆయ్! ఆప్పచ్చి! అన్నట్లుగా ఉచ్చుపదవులలో హెచ్చుతీతాలిప్పించేవారు. ఈ విధంగా జనాన్ని యింగ్లీషు చదువులోనికి ఆకర్షించడమే కాదు. హిందూమత మమతి కూడా పోయేటట్లు చేసేవారు. స్వమత విముఖులను గా చేసి, స్వజాతీయాభిమానహీనులనుగా చేసి, ఇంగ్లీషువారంటే అభినానం కలిగేటట్లు చేసేవారు. హిందువులకు యీ విధంగా వారు చెప్పుకు తిండ్లు లైవారు. జనక తిండిమీద అనురాగం లేకుండా చేసి, దత్త తిండిమీదనే అనురాగం, గౌరవం వృద్ధి అయ్యేటట్లుగా చేయడం క్రయస్తవ పాదిరీలు సాగించిన దత్తత హోమం - ఈ హోమంలో మన ఆత్మీకంస్కారం ఆహుతి అయింది. మన వాళ్ళు ఆంగ్లమానస పుత్రులైనారు. "హిందూ మతంలో గ్రహించదగిన మంచి ఏమీలేదు. అది మూఢనమ్మకాలతో నిండిన వెళ్లవవాళ్ళ మతం. ఏకాదశీ ఉపవాసం పాడు ఏమేమి తినరాదో, ద్వాదశి పౌరణం పాడు ఏమేమి తినవలెనో నిర్ణయించడం లేదు, ఈ వంటయింటి శాకాపాక నియమాలు లేవు, యీ మతంవల్ల మనకు కలిగే కర్మ పరిపాకం యింకేమీలే"దని, గడచిన ఎన్ని కల ప్రచార కాలంలో పండిత జనహరి లాలు నైహూవంటి ఆంగ్ల విద్యాధికుడు ఒక ఉపన్యాసంలో అన్నాడంటే అందులో ఆశ్చర్యమేమీ లేదు. ఆయన పెరిగింది ఇంగ్లండులో. ఆయన చదివింది ఇంగ్లండులోని గురువులవద్ద. ఆయన ఆంగ్ల దొరల ఆబాల్య శిష్యుడు. ప్రపంచంలో గూర్తుడు మొట్ట మొదట పడమట ఉదయించి తర్వాత తూర్పుకు వస్తాడనే చదువు అది. జ్ఞానభానుడు అక్కడనుంచి ఇక్కడకు రావలసినదే యను స్థిరస్థాంతముతో పడమటికి తిరిగి నమాజు చేయవలెనను నమ్మకము

మనకు రక్షణతం చేయడంకోసం ఆంగ్ల ప్రభుత్వం అపాఖంంగా కృషిచేసింది. ఆ విధంగా మనలను ఆంగ్లగురువులకు దాసోహం అనేటట్లు చేసింది.

ప్రజలబుద్ధిని వకీరణం చేసికొనడం అనేది చాలా గొప్పవిద్య. అటువంటి ప్రజా హృదయ వకీరణ తింత్రంవల్లనే ఎన్ని రాజ్యాలు ప్రజలనైనా తమకు గులాములుగా చేసికోవచ్చుననే ప్రయత్నం పాశ్చాత్య ప్రభువుల సామ్రాజ్య విస్తరణ సూత్ర రత్నం.

కాని, కాలంమారింది. కాలం కళ్ళు తెరిచింది. ప్రజలకు ఉపదేశాలుచేసే అరచేతిలో స్వకుంతంహాసించినంత మాత్రం చేత "అడియన్! దాసోహం" అనడంలేదు. తియ్యనిమాటలు చెప్పినా, తీర్థంయిచ్చినా, గురుభావం కలగడం లేదు. అందువల్ల అమెరికావంటి దేశం అడిగినవారికి లేదనకుండా అప్పు యిస్తోంది. "ఇదిగో హిరణ్యం" అంటున్నది పరిషయా ప్రభుత్వానికి. "త్యమేవ శరణ్యం" అని తన పాదతీర్థం కూడా నెత్తినాడ జల్లుకోమంటుంది. పాకిస్తానులో కూడా అమెరికావారు శిష్యసంచారం చేస్తున్నారు. ధనకాంక్షతో వారికి పాదపూజ చేసేవారు వారికి కావాలి.

అయితే, అమెరికావారు ఇంతంత ప్రేకం యీవిధంగా అప్పటిచ్చి నడజల్లడంవల్ల వారి కేమిటి లాభం? ప్రపంచ రాజ్యా లన్నియు వారిచ్చిన అప్పలవల్ల వారికి భుక్షమై పోగలవనే ఆశ ఉంటుంది. అందు వల్ల పృథివిని అప్పచేత జయించడం అనేది అమెరికావారి ఆధునిక అతి నవీన ఆక్రమణ తంత్రం.

అమెరికావారి తంత్రం బాగా కొనసాగి, వారికోరికలు తీగలుసాగి, పుష్పించి, ఫలించినట్లయితే, ఆఖిలప్రపంచం వారి అప్పల మూలంగా చుట్టివేయబడినదై వారికి హస్త గతం కాగలదనే ధైర్యం వారికిఉంది. పృథివిని వశపరచుకొనేది అప్పు అని ఈ పృథివి పశుల నూతన సిద్ధాంతం. భూ వలయము "అప్పు" (ఉదకం) చేతనే మట్టూ ఆవరింపబడింది కనుక.

"తగజల రేఖచే వలయతంబగు కొంచెపు మట్టిముద్ద"

యీ ప్రపంచం అనే సంగతి అమెరికా గ్రహించింది.

(8-వ పేజీ తరువాయి)

గుత్తికొండ బెళ్లంలో యాత్రికుల కద్దు ప్యుడై కారెమపూడి నాటినుండి తపస్సాచరిస్తూన్న బ్రహ్మనాయుడి కథ కోటిలింగానికి స్మృతికి వచ్చినది. తనా తపాధనుడి ముందేనా వున్నది? కోటిలింగాం గడ్డిపోచ వలె వణిపోయినాడు.

చీకటిని చీల్చుకొని ఎట్టుకలకు శబ్దం విసవచ్చింది. గదంతో యీ శబ్దంతోనే వెలిగి నట్లయినది.

"ఎందుకా భయం కోటిలింగాలు? నా అవసరం నీకింకా ఒక వారమే వున్నది. ఆ తరవాత నీవేనేను; నేనేనీవు. నీఅవసరమూ యీవారం దినాలే, ఆ తరవాతనేనులేను."

కోటిలింగాం యీ అవ్యక్త పదాలను సమన్వయించుకో ప్రయత్నించలేదు. ఆ చీకటినుండి బయటపడితే చాలుననుకొన్నాడు. అతడు తిరిగి మూట్టాడనూలేదు. ప్రమిదే తిరిగి వెలిగింది. ఆకలిదాసుకు యింటివేపు దారితీశాడు. రామానుజయ్య తాత తాంబుర తిరిగి మోగినది.

తాయారమ్మ పొంతంపడలో నేటిల్లు తోడింది. నీళ్ళు పోసుకొన్నాక గంజి గిన్నెలో వున్న కలిపి ముందుపెట్టింది.

"పిల్లల కందరికీ జ్వరం."

పాతపీట దిగి మగ్గం గదిలోకి దిగిన నడిచివెళ్ళాడు కోటిలింగాం. మగ్గం గుంట మీది గట్టుపైన కింద నీళ్ళు, పైన కిరసనా యిలుతో నెలుగుతున్న మసిబుడ్డి కాంతిలో తనబిడ్డలమీద చెయ్యివేసి చూచాడు.

"నువ్వు వాళ్ళల్లైనా చెప్పకుండా పోతివి. దగులుపడ్డారు." అని తమగూడా ఆగదిలోకేవచ్చింది తాయారమ్మ. ఆమె మాట వినిపించుకోకుండానే పిల్లల పక్కనే కోటిలింగాంపడుకున్నాడు. నిద్రపోయాడో లేదో ఎవరికీ తెలియదు. (ఇంకా వుంది.)

★ పీటర్ పాన్ ★

(46 వ పేజీ తరువాయి)

లాగ, కాంతిపొలిలాగ వుంటుంది. ఆమె ముందు వుండి దోవ చూపిస్తుండగా పీటర్ పాన్, జెండ్లీ, జాన్, మైకేల్ గాలికరటాల గుర్రాలమీద స్వారిచేస్తూ, కిటికీ లోంచి బయటికి వచ్చి, యెగురుతూ వెళ్ళి పోయారు. వాళ్ళ నడ్డగించేందు కేవలూ లేదు. తిలిదండ్రులు బెంగ పెట్టుకుంటూ రేమోననికూడా ఆలోచించకుండా పీటర్ పాన్ చెప్పిన దూరదూర స్వప్న దీప్తివానికి ముగ్గురు పిల్లలూ ప్రయాణమయ్యారు.

(ఇంకావుంది)